

var i flere Henseender, at denne Sag blev bragt til Afgjorelse og til Ende, til en saadan Ende, som Kongens Regjering kunde være tilfreds med, som altsaa ogsaa indeholdt Slutstenen for de diplomatiske Forhandlinger, som ere gaaede forud, og som betegnede den hele Act som en europæisk, en affluttet Act. Jeg tillod mig dengang at henpege paa de nuværende europæiske Forhold. Der er for Tiden Fred, og det er at haabe og ønske, at Freden maa vedvare; men Ingen kan følge for sig selv, at der foreligge vægtige internationale Spørgsmaal, som gjøre Fredens Vedligeholdelse idetmindste tvivlsom. I en fredelig og rolig Tilstand bør Nationerne saavel som de enkelte Individuer besidde deres Huus, saa at det kan holde sammen i Ufred og farefulde Tider (Hør!). Det er altsaa ikke nyttigt, det er ikke engang forsvarligt, at udsætte en saadan Ordning længere (Hør!), og det er jo ikke blot Ordningen af dette Successionsspørgsmaal, som her beroer paa Rigsdagens Beslutning i denne Sag, men det er meget mere Ordningen af Successionsagen i det Hele, Ordningen af den Arvelov, som Kongen vil udstæde, naar Rigsdagen giver sit Samtykke til det Kongelige Budskab, der er den Grundvold, hvorpaa den endelige Heelstatsforfatning skal bygges. Der som den Kongelige Regjering ikke endnu har foretaget de fornødne Skridt i denne Retning til den Ordning, jeg her sidst betegnede, saa er det jo kun, fordi den Kongelige Regjering har den bestemte Overbeviisning, at den foreliggende Grundvold for Monarchiets Organisation maa først være til (Hør!).

Med disse Ord skal jeg altsaa slutte mine Bemærkninger, idet jeg indstændig og med fuld Overbeviisning foreslaaer den ærede Rigsdag at antage det Kongelige Budskab, og antage det, saasnart gjørligt er.

Grundtvig: Da Spørgsmaalet om Behandlingen af den nærværende vigtige Sag, Arvesølgens Forandring og Thronfølgens Ordning, var foreliggende, da tog jeg mig den Frihed at gjøre en Indsigelse mod, at denne vigtige Sag behandlede i Rigsdagen, uden at der forelaa et Forslag fra Kongen, som det udfordres efter Grundlovens § 4, og jeg paastod, og jeg troer, at jeg viste, at, uden et

saadant grundlovmæssigt Forslag fra Kongen kunde Rigsdagen umuligt komme til at give sit grundlovmæssige Samtykke. Jeg var vel idetmindste tilsyneladende saa uheldig at blive, jeg kan ikke sige misforstaaet, men slet ikke forstaaet af Hs. Excellence Premierministeren. Hs. Excellence syntes slet ikke at vide, hvad det var, jeg talte om, thi han yttrede den besynderlige Formodning, at, hvor jeg talte om det grundlovmæssige Forslag, som skulde forelægges Rigsdagen, naar den skulde give sit grundlovmæssige Samtykke, — han yttrede, siger jeg, den besynderlige Formodning, at jeg derved maatte vel have meent den Statsact, som Hans Majestæt Kongen tilstiftede engang at udgive angaaende alle de Lande, som ere ham undergivne. Jeg skal imidlertid ikke forsøge paa, hvad jeg maa ansee for forgjæves, at udtale mig endnu tydeligere om dette Forhold, jeg vil kun derom sige saameget, at da Statsacten, som det ogsaa er sagt i Budskabet, vil angaae alle de Lande, som høre til Kongens Monarchie, og da derimod Forslaget til den danske Rigsdag naturligtvis, som der ogsaa laa i Budskabet, maa være indskrænket til Danmarks Rige, og det kun er for Danmarks Rige, Rigsdagen kan give sit Samtykke, at saa vil jeg ansee det for umuligt baade for den høitærede Premierminister og for mig at sammenblande to saa forskellige Ting. Jeg maa i denne Henseende da sætte mit Haab til, at de to Rigsdagsmænd, som ere Medlemmer af Ministeriet, ville vel forklare Hans Excellence Premierministeren, hvad der umuligt kan være dem fremmed, Grundlovens Bestemmelser og Rigsdagens Talebrug. Derimod skal jeg udbede mig idag Rigsdagens og Regjeringens Opmærksomhed for en Oplysning, en nærmere Oplysning til den Paastand, jeg tillod mig at gjøre, at Mangelen af et kongeligt Forslag til Arvesølgens Forandring og Thronfølgens Ordning i Danmarks Rige, at Mangelen af et saadant er aabenbart Grunden til, at det grundlovmæssige Samtykke ikke for længe siden er givet af den forenede Rigsdag; jeg veed det nok, at der ingen juridiske Beviser er for, hvorledes den forenede Rigsdag har været fundet eller for dens Beredvillighed i det Hele til at samtykke